

**CUCUTENI-5000 REDIVIVUS - UN IMPORTANT SIMPOZION
ȘTIINȚIFICO-CULTURAL MULTIDISCIPLINAR după 10 ediții**

Lorin Cantemir, prof.dr.ing., D.H.C., Universitatea Tehnică „Gh. Asachi” din Iași
Ion Bostan, academician, Universitatea Tehnică a Moldovei
Valeriu Dulgheru, prof.univ.dr.hab., Universitatea Tehnică a Moldovei
Valerian Dorogan, prof.univ.dr.hab., prorector, Universitatea Tehnică a Moldovei
Vasile Puiu, prof.univ., Universitatea „V. Alecsandri” din Bacău
Ilie Manoli, conf.univ.dr., Universitatea Tehnică a Moldovei
Vasile Cartofeanu, conf.univ.dr., Universitatea Tehnică a Moldovei
Sergiu Zaporojan, conf.univ.dr., Universitatea Tehnică a Moldovei
Zinaida Stratan, directorul bibliotecii, Universitatea Tehnică a Moldovei
Mihai Tun, primar de Cucuteni

Studiul artefactelor are un pronunțat caracter multidisciplinar și conține diverse probleme de ordin ingineresc. De aceea, implicarea specialiștilor din științele exacte cu metodele lor de studiu în descifrarea mai completă a întregului patrimoniu cultural românesc este un pas salutar. Dar și informarea unor părți mai largi decât grupul îngust al specialiștilor face ca mai mulți să facă cunoștință cu aceste incontestabile argumente ale trecutului glorios pentru a se încadra în construirea viitorului măreț al acestui popor. Minunata inspirație a Dlui Lorin Cantemir, dr.ing. profesor la Universitatea Tehnică „Gh. Asachi”, Iași de a organiza un simpozion cu tematica culturii Cucuteni cu participarea unui cerc larg de specialiști din diverse domenii ale științelor reale și umaniste a prins rădăcini. Simpozionul „CUCUTENI-5000 Redivivus: Științe exacte și mai puțin exacte” vine în sprijinul acestei formidabile idei și contribuie la scoaterea acestei minunate culturi din anonimat.

Convingerea Domniei sale a fost că împreună – specialiștii din domeniile exacte (inginerie ș.a. științe reale) și mai puțin exacte (termenul îi aparține) (arheologie, istorie etc.), vor găsi mai lesne răspunsuri la multe întrebări ce țin de trecutul istoric al neamului nostru, preluând metode de cercetare din domeniul științelor exacte. Pe parcurs au fost organizate 10 ediții ale Simpozionului, care este o manifestare științifico-culturală pluridisciplinară. În organizarea acestor ediții au participat atât instituții superioare de învățământ din Republica Moldova și România, dar și diverse organizații de cultură și artă, sociale etc.: *Universitatea Tehnică a Moldovei; Universitatea Tehnică „Gh. Asachi”, Iași; Universitatea „V. Alecsandri”, Bacău; Universitatea „Ștefan cel Mare”, Suceava; Forul Democrat al Românilor din Moldova; Academia de Științe Tehnice din România (ASTR); Centrul Internațional de Cultură și Arte „George Apostu” Bacău; Asociația Culturală Pro Basarabia și Bucovina; Institutul Patrimoniului Cultural, Academia de Științe a Moldovei; Muzeul Serviciului Vamal al Republicii Moldova; Complexul Muzeal Național „Moldova” Iași; Muzeul de Istorie și Etnografie „Cetatea Soroca”; Colegiul de Arte din Soroca; Uniunea Societăților Tehnico-Științifice din Republica Moldova; Liceul de Creativitate și Inventică „Prometeu – Prim”, Chișinău.*

În organizarea tuturor edițiilor au participat: **Din Republica Moldova:** acad. N. Dabija, președintele Forului Democrat al Românilor din Moldova; acad. Ion Bostan;

prof.dr.hab. V. Dorogan; prof.dr.hab. V. Dulgheru; conf.univ.dr. I. Manole; conf.univ.dr. V. Cartofeanu; conf.univ.dr. S. Zaporozjan; Z. Stratan (*Universitatea Tehnică a Moldovei*); M. Zgherea, artist; dr. A. Silvestru, directorul Liceului de Creativitate și Inventică „Prometeu-prim”; P. Costin, directorul Muzeului Serviciului Vamal al Republicii Moldova; N. Bulat, directorul Muzeului „Cetatea Soproca”. **Din România:** Universitatea Tehnică „Gh. Asachi” Iași: prof.dr., D.H.C. L. Cantemir; prof.dr. C. Opreșan; prof.dr. D. Olaru; prof.dr. G. Ianoș. Prof.dr. V. Puiu, Universitatea „V. Alecsandri”, Bacău; G. Popa, directorul Centrului Internațional de Cultură și Arte „George Apostu”, Bacău. Complexul Muzeal Național „Moldova” Iași: dr. L. Stratulat; L. Chiriță; C. Cristofor ș.a.

La fiecare ediție secțiunea de bază a fost „Cultura Cucuteni”, secundată de secțiunea „Istoria Științei și Tehnicii”. Funcție de caz pe parcurs au mai fost organizate suplimentar secțiuni cu tangență la istoria Neamului precum: *Obârșia Mioriței (ediția a 10^a, Iași)*; *Istorie*; *Istoria artelor populare*; *De la Civilizația Cucuteni la traco-getodaci*; *filozofie, drept, sociologie prin prisma cucuteniană*; *200 de ani de la ocuparea Basarabiei de către Rusia (ediția din a. 2012)*.

În cadrul celor zece ediții ale Simpozionului au participat personalități de vază din România, Germania, Franța, Canada, SUA, Rusia, Ucraina ș.a. și:

- ✓ au fost acordate 3 titluri Doctor Honoris Causa;
- ✓ au fost prezentate 394 de lucrări științifico-culturale din domeniile (cultura Cucuteni, arheologie; istoria civilizațiilor; istoria științei și tehnicii; istoria educației; istoria artelor; istoria medicinei ș.a.);
- ✓ au fost publicate 381 de lucrări în volume, însumând 2850 de pagini tipărite, dintr-un total de peste 3000 de pagini elaborate;
- ✓ din cele 381 de lucrări elaborate, peste 100 pot fi considerate lucrări științifice de valoare.

În continuare se prezintă pe scurt secvențe de la cele 10 ediții ale Simpozionului.

Prima ediție (26-27.09.2006)

Prima ediție a Simpozionului a fost organizată în a. 2006 la Universitatea Tehnică a Moldovei de către: prof. univ.dr.ing. L. Cantemir, Universitatea Tehnică „Gh. Asachi” din Iași; V. Dorogan, prof.univ.dr.hab., prorector Universitatea Tehnică a Moldovei și subsemnatul, ajutați de un grup de colegi de la Universitatea Tehnică a Moldovei. Printre cele 10 lucrări prezentate la Simpozion pot fi menționate: *Cultura Cucuteni: prezentare istorică* (dr. S. Țurcanu, director muzeu „Istoria Moldovei, Iași”); *Genetica și istoria poporului român* (Gh. Ștefănescu, M. Caraghin, L. Cantemir); *Creativitatea românilor: de la Zamolxe până în zilele noastre* (dr.hab. V. Dulgheru) ș.a. De asemenea, a fost organizată o interesantă expoziție de ceramică cucuteniană și secvențe de la situl Cucuteni, organizată de I. Mihuleac,

Prof. L. Cantemir deschide Simpozionul "Cucuteni 5000 REDIVIVUS" (26.09.2006).

Primarul de Cucuteni (36 de ani!) Mihai Tun prezentând simbolul cucutenian al fertilității.

președinte Asociația ARS CONTINUA, Cucuteni, Iași, scopul căreia este „...schimbarea relației cu cotidianul, obișnuitul, banalul prin mijlocirea artei, interacțiunea, interactarea, coexistența oamenilor, obiectelor, formelor, gesturilor care generează un anume înțeles, lucrul cu spațiul, relaționarea cu acesta, recrearea de spații vizuale, imaginare, metaforice” (I. Mihuleac).

Astfel începutul acestui frumos eveniment a fost de bun augur.

Ediția a II^a (02-03.10.2007)

Ediția a II^a a Simpozionului a fost organizată, de asemenea, la Universitatea Tehnică a Moldovei în anul 2007. În cuvântul de deschidere rectorul Universității Tehnice a Moldovei, acad. Ion Bostan, a menționat importanța punerii în valoare a acestei formidabile culturi - Cucuteniană. La Simpozion au fost prezentate 18 lucrări științifico-culturale divizate pe 2 secțiuni: *Cultura cucuteniană; Științe exacte și mai puțin exacte*. Lucrările Simpozionului au fost deschise de către prof. Lorin Cantemir cu prezentarea monografiei extrem de interesante a cunoscutului arheolog german Hubert Schmidt „*Cucuteni din Moldova-România*”, îngrijită și prefăcută de tânărul doctor în arheologie M. C. Văleanu. În comunicarea sa „*Istoricul cercetărilor de la Cucuteni. Noi date și reconsiderări istorice*”, dl M.C. Văleanu, dr. cercetător științific, muzeul de istorie a Moldovei Complexul Muzeal Național „*Moldova*” Iași, România a menționat că a considerat o datorie sfântă de ai aduce omagiile acestui cercetător neamț, care cu meticulozitatea sa germană a scos din anonimat această cultură Cucuteni, făcând-o cunoscută întregii lumi. Domnia sa a

constatat cu durere în suflet că un timp H. Schmidt fusese învinuit de furt și înșelăciune a statului român. În realitate unele artefacte, luate cu acceptul autorităților române în Germania spre cercetare, au fost întoarse, însă din întâmplare în a. 1916 au fost transportate cu întreg tezaurul român în Rusia la Moscova. Adevărul a devenit cunoscut doar prin anii 60' când României iau fost întoarse unele elemente din tezaurul românesc, inclusiv și artefactele de Cucuteni remise de H. Schmidt. Românii ar trebui să se închine acestui mare cercetător german.

Simpozionul a continuat cu o comunicare, de asemenea, interesantă a primarului de Cucuteni M. Tun „*Preocupări actuale ale primăriei c. Cucuteni pentru punerea în valoare a culturii cucuteniene*”. Părerea mea este că dacă c. Cucuteni nu ar fi avut un asemenea primar nu sunt sigur că noi, cei mai puțin inițiați, am fi auzit astăzi de cultura Cucuteni, sau dacă am fi auzit ar fi rămas la nivelul unor informații vagi. Ceea ce s-a realizat în c. Cucuteni în acest domeniu este meritul acestui mare român pe nume M. Tun (chiar și numele corespunde caracterului său, deseori fiind nevoit să spargă mai multe ziduri, înălțate de birocrăția românească).

Deschiderea Simpozionului Cucuteni 5000 REDIVIVUS (02.10.2007).

Printre cele mai reprezentative lucrări mai pot fi menționate: „*Despre unele ipoteze și presupuneri referitoare la preistorie și arheologie*” (I. Borziac - doctor în istorie, prof.univ.); „*Farmacia verde – de la traco-daci, la epoca modernă*” (U. Stanescu, prof.dr., vicerector, Universitatea de Medicină, Iași, România”; „*Perechea gânditoare de la Hamangia, gânditorul de la Târpești – mostre certe ale creativității strămoșilor noștri*” (V. Dulgheru, dr.hab., V. Dorogan, dr.hab., prorector UTM).

Cu comunicarea extrem de înflăcărată „*Discurs pentru memoria Prutului*” a inimosului probasarabeian român Vasile Puiu, prof.univ., fost vicerector la Universitatea din

Bacău, inginer și poet, s-au încheiat lucrările Simpozionului cu recitarea unui minunat colaj de versuri dedicate Prutului - această rană sângerândă, chiar dacă pe alocuri sârma ghimpată a dispărut, printre care „*Bifurcația neantului*” (care este și denumirea unei splendide cărți de poezie ieșită recent de sub tipar).

Programul cultural a inclus vizita mănăstirii de maici Hâncu de la Nisporeni – un frumos locaș de cult din puținele care au mai rămas în Basarabia și o plăcută călătorie pe r. Nistru.

Ediția a III^a (11-12.09.2008)

Ediția a III^a a Simpozionului a fost organizată, de asemenea, de Universitatea Tehnică a Moldovei în a. 2008. Simpozionul a fost deschis de rectorul Universității Tehnice a Moldovei acad. I. Bostan, urmat de frumosul imn al Simpozionului „*Dacă demnitatea îți lipsește, să știi că nici viitor nu ai!*”, intonat de grupul de copii de la

Deschiderea Simpozionului Cucuteni 5000 REDIVIVUS (11,09.2008).

Liceul de Creativitate și Inventică „*Prometeu-prim*” din Chișinău, condus de directorul acestuia, dr. în psihologie, scriitorul A. Silvestru. Cu cuvinte de salut au venit, de asemenea, mari personalități ai culturii și științei din Basarabia: ex. ministrul culturii I. Ungureanu; poetul N. Dabija; cunoscutul savant de talie mondială în domeniul calculului traiectoriilor corpurilor cerești Eugeniu Grebenicov (drept recunoștință pentru aportul adus științei mondiale asteroidul 4268 îi poartă numele!); acad. V. Canțer, președintele Consiliului Național pentru Atestare și Acreditare, și din România: prof.univ.dr. E. G. Moroianu, directorul Institutului de Cercetări Juridice al Academiei Române; prof. Fl. Dudiță, ex- ambasador al României în Germania; prof. L. Cantemir, prof. V. Puiu ș.a.

Cu 35 de lucrări științifico-culturale divizate pe 2 secțiuni („*Cultura cucuteniană*” și „*Științe exacte și mai puțin exacte*” Simpozionul se impune deja ca un eveniment științifico-cultural veritabil. Printre cele mai reprezentative lucrări pot fi menționate: „*Sistemele simbolice decorative ale ceramicii culturii Cucuteni-Tripolie (etapa Cucuteni A-Tripolie BI)*” (M. Vasilache, Muzeul Național de Arheologie și Istorie a Moldovei; V. Pașa, Centrul Arheologie, Institutul Patrimoniului Cultural, Academia de

Științe a Moldovei); „Cercetarea modalităților de împletire a unor materiale ale căror impresiuni s-au păstrat pe ceramica culturii Cucuteni-Tripolie” (C. Marian, dr. ing., cercetător științific, Centrul de Conservare-Restaurare a Patrimoniului Cultural Național, Iași, România; V. Bigbaev, cercetător științific, Muzeul Național de Istorie și Arheologie, Republica Moldova); „Complexul cultural Cucuteni – Tripolie. Tipologia cuptoarelor de ars ceramica” (R. Alaiba, dr. Institutul de Arheologie “Vasile Pârvan” București); „Cultura Cucuteni pe moșia Hăsnășeni (Reflecții)” (I. Buga, prof. univ., dr.hab., Universitatea de Stat din Moldova, Chișinău).

Programul cultural a inclus vizita Cetății Soroca, unica cetate aflată actualmente pe teritoriul Republicii Moldova din ghirlanda de 4 cetăți ale lui Ștefan cel Mare situate pe malul Nistrului – la marginea de est a Europei – vorba cronicarului. Directorul muzeului „Cetatea Soroca” dl N. Bulat a făcut o impresionantă prezentare a Cetății.

Vizita Cetății Soroca (11.09.2008).

Ediția a 4^a (17-18.09.2009)

La a 4^a ediție Simpozionul a trecut pentru prima oară Prutul, fiind organizat de Universitatea Tehnică „Gh. Asachi” din Iași și Universitatea „V. Alecsandri” din Bacău și Academia de Științe Tehnice din România. La Iași Simpozionul a fost deschis de prof. L. Cantemir continuat cu imnul Simpozionului intonat de minunații copii de la liceul „Prometeu-prim”. Simpozionul a fost organizat la un nivel înalt. Caracterul pluridisciplinar al lucrărilor îl face interesant și atractiv pentru specialiști din diferite domenii de activitate. Printre cele mai reprezentative lucrări pot fi menționate: „Amenajare vestigii arheologice Cucuteni - la faza de proiect” (dr. A. Puișor), „Ceramica de Cucuteni și etnodesignul țesăturilor decorative” (A. L. Leon, C. Cristofor), „Repere din economia neoliticului românesc. Cultura Cucuteni” (prof. I. Vlăduț-Severian).

Lucrările Simpozionului au fost continuate pe 18.09.2009 la Universitatea „V. Alecsandri” din Bacău sub coordonarea prof. V. Puiu. De un interes deosebit s-au bucurat comunicările prof. V. Puiu, prof. E. Grebenicov, prof. L. Cantemir, poezilor N. Dabija și Ș. Dincescu.

Programul cultural a fost organizat la Centrul Internațional de Cultură și Arte „George Apostu” din Bacău cu participarea ansamblului folcloric „Busuiocul” și a copiilor de la Liceul de Creativitate și Inventică „Prometeu-prim”, Chișinău.

Deschiderea Simpozionului la Iași (17.09.2009).

Program cultural (Iași, (17.09.2009).

Ediția a 5^a (23-24.09.2010)

Ediția a 5^a a Simpozionului a fost desfășurată la Universitatea Tehnică a Moldovei și a fost deschisă de președintele interimar al Republicii Moldova Dl Mihai Ghimpu. Cuvinte de salut au avut: *Mihai Ghimpu, președintele Republicii Moldova; Alexandru Moșanu, președintele primului parlament democratic al Republicii Moldova, dr.hab. prof. univ. în istorie, academician, Universitatea de Stat din Moldova; din Moldova (1991-1993); acad. Ion Tighineanu, vice președinte al Academiei de Științe a Moldovei; Alexandre Herlea, prof.univ., directorul Casei Române, Paris, Franța; Lorin Cantemir, prof.univ., Iași; Eugeniu Grebenicov, prof.univ.; Vasile Puiu, prof.univ., Bacău; Nicolae Dabija, poet; Mihai Tun, primar de Cucuteni.* La Simpozion au fost prezentate 32 de lucrări științifico-culturale divizate pe 4 secțiuni: *Civilizația Cucuteni; De la Civilizația Cucuteni – la Traco-Geto-Daci; Din istoria artelor, tehnicii și învățământului românesc; Filozofie, drept, sociologie prin prisma cucuteniană.* Printre cele mai interesante lucrări prezentate au fost: *„Cucuteni – suport material și spiritual de reprezentare a simbolurilor patrimoniale”* (T. Macovei, dr., Institutul Patrimoniului Cultural, AȘM); *„Refacere protecție vestigii arheologice Cătălina-Cotnari, județul Iași”* (dr. Adrian Puișoru. Complexul Muzeal Național, Iași); *Tracii – marii anonimi ai istoriei* (prof. V. Dulgheru ș.a.); *„Pelasgii -*

Deschiderea Simpozionului, ediția a IV^a (23.09.2010)

valahi înveșniciți în mitul Blajinilor” (prof. M. Ciornei, Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava, România) ș.a.

Programul cultural a inclus vizita frumoasei biserici vechi și „Casa mierii” din s. Răciula, Călărași, „Casei părintești” din s. Palanca, Călărași. Simpozionul a finalizat cu o excursie la Nistru, Vadul lui Vodă.

Ediția a 6^a (08-10.09.2011)

Ediția a 6^a a Simpozionului a fost organizată din nou la Universitatea Tehnică „Gh. Asachi” din Iași și la Universitatea „V.Aleksandri” din Bacău cu concursul Academiei de Științe Tehnice din România, Complexului Muzeal Național „Moldova” Iași, Centrului Internațional de Cultură și Artă „George Apostu”, Bacău, Asociația Culturală ProBasarabia și România. Deschiderea Simpozionului a fost făcută de rectorul Universității Tehnice „Gh. Asachi” Iași prof. Ion Giurma și rectorul Universității Tehnice a Moldovei acad. Ion Bostan, urmași de imnul Simpozionului intonat de

Deschiderea Simpozionului, ediția a VI^a (Iași, 08-10.09.2011)

Simpozionul Cucuteni 5000 REDIVIVUS,, ediția a VI^a (Bacău, 09-10.09.2011).

grupul de copii de la Liceul de Creativitate și Inventică „Prometeu-prim” din Chișinău. Un eveniment deosebit de important a fost acordarea titlului onorific de D.H.C. al Universității Tehnice „Gh. Asachi” din Iași personalității de talie mondială prof. Eugeniu Grebenicov, numele căruia îl poartă asteroidul 4268. Programul cultural al Simpozionului a inclus vizita Mănăstirii Cetățuia din Iași – un frumos locaș medieval.

Lucrările Simpozionului au continuat a doua zi, 09.09.2011 la Universitatea „V. Alexandri” din Bacău. Un eveniment important a fost acordarea titlului onorific de D.H.C. al Universității „V. Alexandri” din Bacău prof. Eugeniu Grebenicov.

Programul cultural a inclus un veritabil spectacol muzical cu cunoscutul ansamblu folcloric „Busuiocul”. În a treia zi a fost efectuată vizita muzeului „Cultura Cucuteni” din or. Neamț, a mănăstirii Neamț, jud. Bacău și a casei muzeu „Ion Creangă” din Humulești.

*Simpozionul Cucuteni 5000 REDIVIVUS.
Program cultural (Neamț, Humulești, 10.09.2011).*

Ediția a 7^a (13-15.09.2012)

Ediția a 7^a a Simpozionului a fost organizată de Universitatea Tehnică a Moldovei și Forul Democrat al Românilor din Moldova cu concursul *Muzeului de Istorie al Vămii Republicii Moldova, Muzeului de Istorie și Etnografie „Cetatea Soroca”, Colegiului de Arte din Soroca, Liceului de Creativitate și Inventică „Prometeu – Prim”, Chișinău*. Oaspeți de onoare ai Simpozionului au fost: *Șleahțișchi Mihai - consilierul Președintelui Republicii Moldova; Șalaru Anatol, Ministru; Duca Gheorghe, președinte al Academiei de Științe a Moldovei; Moșanu Alexandru, președinte al primului parlament democratic al Republicii Moldova, dr.hab. prof.univ. în istorie, academician, Universitatea de Stat din Moldova; Cantemir Lorin, prof.dr.ing., Universitatea Tehnică „Gh.Asachi”, Iași, România; Puiu Vasile, prof.dr.ing., Universitatea „V. Alecsandri”, Bacău, România; simbolul Simpozionului, primarul comunei Cucuteni Dl Mihai Tun; Dabija Nicolae, academician, poet, Președintele Forului Democrat al Românilor din Moldova; Mihai Gașițanu, ex. rector, dr.ing.prof. Universitatea Tehnică „Gh. Asachi” Iași; Munteanu Radu, ex. rector,*

prof.dr.ing., Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca, România; Graur Adrian, ex. rector, prof.dr.ing., Universitatea „Ștefan cel Mare“, Suceava, Romania; Canțer Valeriu, academician, dr.hab.prof.univ., Președinte al Consiliului Național de Atestare și Acreditare din Republica Moldova; Ghidirim Gheorghe, academician, dr.hab. prof.univ, Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie din Moldova ”N.

Simpozionul Cucuteni 5000 REDIVIVUS., ediția a VII^a
(Chișinău, 13-15.09.2012).

Testemițeanu”; Grigoraș Ștefan, prof., dr.ing. vice-rector al Universității Tehnice „Gh. Asachi”, Iași, România; Șoimaru Vasile, dr.conf., Academia de Studii Economice din Moldova; Sandu Ion, prof dr. Universitatea “A. I. Cuza”, Iași România; Plahteanu Boris, dr. prof., Universitatea Tehnică „Gh.Asachi”, Iași, România.

Simpozionul a fost deschis de rectorul Universității Tehnice a

Moldovei, academician Ion Bostan, prin audierea imnului universitarilor „*Gaudeamus*” și al Forului Democrat al Românilor din Republica Moldova, interpretat de minunatul cor de copii de la Liceul de Creativitate și Inventică „*Prometeu -Prim*”.

În cuvântul de salut al Președintelui Republicii Moldova adresat participanților la Simpozion (de menționat că Sala Festivă a Universității Tehnice a Moldovei a fost arhiplină) dat citirii de consilierul dr. Mihai Șleahițchi s-a menționat importanța Simpozionului pentru scoaterea din anonimat a Istoriei Neamului Nostru, dorindu-i succese la lucrările Simpozionului.

Ministrul Anatol Șalaru a ținut să menționeze în cuvântul său de salut importanța aprofundării relațiilor între cele două maluri ale Prutului, importanța revenirii la studierea rădăcinilor multimilenare ale Neamului. Președintele Academiei de Științe a Moldovei, acad. Gheorghe Duca, a venit cu un cuvânt de salut din partea

Academiei de Științe a Moldovei, care a fost unul dintre organizatorii și finanțatorii Simpozionului, menționând importanța acestui Simpozion pentru cunoașterea celei mai vechi culturi europene – cultura Cucuteni.

Nicolae Dabija, academician al Academiei Române, președinte al FDRM, a ținut un cuvânt de salut emoționant în stilul său inconfundabil, menționând importanța pentru generațiile următoare a unor astfel de Simpozioane venite să scoată de sub stratul gros al uitării anumite aspecte ale istoriei multimilenare a Neamului. Academicianul Alexandru Moșanu a menționat importanța Simpozionului pentru cunoașterea și promovarea trecutului istoric glorios al Neamului, în special, în rândul tineretului studios, care era prezent în sală. Profesorul Lorin Cantemir, mentorul spiritual al Simpozionului, a ținut un emoționant cuvânt de salut, menționând importanța continuării edițiilor Simpozionului și creșterii numărului și calității participanților. Profesorul Radu Munteanu, fost rector al Universității Tehnice din Cluj timp de 10 ani, cunoscut de public prin discursurile sale cu o pronunțată amprentă filozofică, a ținut un discurs impresionant despre rolul educației în formarea personalității și legăturile strânse între Universitatea Tehnică din Cluj Napoca și Universitatea Tehnică a Moldovei. Profesorul Adrian Graur, fost rector al Universității „Ștefan cel Mare” din Suceava timp de 10 ani, în discursul său a menționat legăturile foarte strânse între Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava și Universitatea Tehnică a Moldovei. Ion Paraschivoiu, dr.ing. profesor la Ecole Technique de Montreal, Canada, a adus un călduros cuvânt de salut din partea Academiei Româno-Americane de Arte și Științe, președinte al căreia este. Profesorul Vasile Puiu a venit cu un cuvânt de salut din partea Universității „V. Alexandri” din Bacău și Asociației Pro-Basarabia și Bucovina, vicepreședinte al căreia este. Profesorul Ion Sandu a adus un cuvânt de salut din partea Universității „A.I.Cuza” din Iași și Forumului Inventatorilor Români, specialist în domeniul conservării Patrimoniului Cultural.

Un aport considerabil în pregătirea Sălii Festive a Universității Tehnice a Moldovei pentru realizarea lucrărilor Simpozionului l-a adus dl Petru Costin, directorul Muzeului de Istorie al Vamei Republicii Moldova. Domnia sa a amenajat în Sala festivă o impresionantă expoziție de drapele istorice vechi, arme și alte diverse vestigii arheologice.

A fost una dintre cele mai reușite ediții sub aspect științifico-cultural. La Simpozion au fost prezentate 35 de lucrări cultural-științifice prezentate pe 5 secțiuni: *Civilizația Cucuteni; de la Civilizația Cucuteni – la Traco-Geto-Daci; Din istoria artelor, tehnicii și învățământului românesc; Filozofie, drept, sociologie prin prisma cucuteniană; 200 de ani de la ocuparea Basarabiei de către Rusia (în 2012 s-au împlinit 200 de ani de la tragicul eveniment).*

Deosebit de interesante au fost discursurile prezentate în ședința în plen de: Oleg Levițchi, directorul Institutului Patrimoniului Cultural al AȘM dr.hab., care a prezentat unele rezultate ale investigațiilor arheologice din cadrul așezării fortificate TRINCA „LA ȘANȚ” (Campania 2011); Ion Sandu, dr. prof.univ., care a prezentat analiza unor fragmente ceramice din Neolitic în vederea restaurării și a integrării cromatice; Carmen Grigorovici Tescu, care a prezentat raportul „Despre stilul și activitatea marelui promotor al cucutenilor Hubert Schmidt și lipsa de receptivitate și înțelegere

Simpozionul Cucuteni 5000 REDIVIVUS, ediția a VII^a (Soroca, 14.09.2012).

a unor arheologi – urmași față de exemplul maestrului”; „Considerații privind siturile Cucuteni A - Tripolie BI din podișul codrilor și câmpia Nistrului” (cerc. Sergiu Bodean); „Urme dacice în Marea Britanie” (prof. V. Dulgheru ș.a.); „Spațiul carpato-danubiano-pontic, spațiul limbii protoindo-europene - continuitate multimilenară” (cerc. S. Vîrtosu, A. Munteanu) ș.a.

În ziua a doua a Simpozionului lucrările au continuat la Soroca, în cetatea Sorociei, cu un impresionant spectacol, regizat de regizorul I. Cârnu, asistat de N. Bulat, directorul Muzeului „Cetatea Soroca”, și Tamara Grițenco, directorul Colegiului de Arte din or. Soroca. Ștefan cel Mare cu părcălabii de Soroca, însoțiți de ostași – apărători ai cetății, îmbrăcați în haine și înarmați cu arme de epocă au fost miezul spectacolului. „Vorbește Io domnitorul Moldovei! Vă blagoslovesc pe cei care ați pornit această frumoasă lucrare „Cucuteni 5000 Redivivus”. Să trăiți! Aveți multe cetăți de recucerit. Voi sunteți cu armele minții și ale adevărului istoric, cu armele demnității Neamului românesc. Să păziți tricolorul!”. Minunatul colectiv artistic de la Colegiu au înscenat o veritabilă nuntă moldovenească din vechi timpuri. Mai apoi au evoluat colective artistice ale Colegiului. Studenții ai Colegiului au demonstrat diverse meșteșuguri populare.

În final maestrul Nicolae Dabija a ținut un emoționant discurs influențat de ceea ce a avut loc în Cetatea Sorociei: „Maria ta, la Soroca nu mai sta / De la Bălți la Chișinău, Ca să-ți mântui neamul tău/. C-avem multă iarbă rea/ În toată, botezată acum, Moldavia / Si Voronini și Dodoni /Ca viermele cel prin pomi...”.

Ediția a 8^a (12-14.09.2013)

Ediția a 8^a a Simpozionului a fost organizată la nivel înalt de Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava prin efortul major al fostului rector prof.univ.dr. Adrian Graur, prof. Sorin Ignătescu, prof. Radu Pentiuș ș.a. Simpozionul a fost deschis de rectorul Universității prof.univ. Valentin Popa. Cuvinte de salut au adresat prof. L. Cantemir, prof. A. Graur, acad. N. Dabija, prof. V. Dorogan ș.a.

Cercetătorii prezenți cu articole la această manifestare provin din instituții renumite precum: *Universitatea din Bremen, Universitatea de Științe Aplicate din Saarbrücken, Universitatea de Stat din Moldova, Universitatea Tehnică a Moldovei, Academia Română – filiala Iași – Institutul de Arheologie, Universitatea Tehnică „Gheorghe Asachi” Iași, Universitatea „Al. I. Cuza” Iași, Complexul Muzeal Național Moldova Iași, Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca, Institutul de Arheologie și Istoria Artei, Cluj-Napoca, Universitatea Transilvania Brașov, Comitetul pentru Istoria și Filosofia Științei al Academiei Române Filiala Brașov-Sibiu, Muzeul Bucovinei Suceava, Muzeului de Istorie al Vămii Republicii Moldova.*

Cele 22 de lucrări științifico-culturale au fost prezentate în trei secțiuni: *Civilizația Cucuteni-Tripolie; Istoria științelor și tehnicii; Cultură și civilizație.* Printre cele mai importante pot fi menționate: „Despre Schliemannul cucutenian Hubert Schmidt și despre lipsa de receptivitate a arheologilor în a înțelege exemplul maestrului (prof. L. Cantemir ș.a.); „Morfologia civilizațiilor” (prof. L. Cantemir ș.a.); „Urme dacice în Marea Britanie II” (prof. V. Dulgheru ș.a.); „Symbolismul scurgerii timpului” (A. Rusu, I.Ș.E., Membru al Academiei Artelor Tradiționale din România). Programul cultural a inclus vizita cetății Suceava.

Simpozionul Cucuteni 5000 REDIVIVUS,, ediția a VIII^a (Suceava, 12.09.2013).

Ediția a 9^a (24-25.10.2014)

Ediția a 9^a a Simpozionului a fost consacrată aniversării jubileului învățământului tehnic superior din Basarabia, 50 de ani de la fondarea Institutului Politehnic din Chișinău (astăzi Universitatea Tehnică a Moldovei) și a întrunit participanți din Franța, Germania, România, Republica Moldova. Printre oaspeții de onoare ai Simpozionului pot fi nominalizați: *Lorin Cantemir, prof. D.H.C. al UTM, fondatorul Simpozionului, nelipsit la toate edițiile; Alexandru Herlea, prof.univ.dr.ing., ex-ministru al Integrării Europene a României (1996-1998), directorul Casei Române de la Paris; Florin Tănăsescu, prof.dr.ing., D.H.C. al UTM, Secretar general al Academiei Tehnice din România; Radu Munteanu, prof.dr.ing. D.H.C. al UTM, ex. rector al Universității Tehnice din Cluj Napoca; Adrian Graur, prof. D.H.C. al UTM, ex. rector al Universității „Ștefan cel Mare” din Suceava; Gheorghe Popa, directorul Centrului Internațional de Cultură și Arte „G. Apostu”, Bacău; Vasile Puiu, prof., vice președinte al Asociației Culturale „Pro Basarabia și Bucovina”, Universitatea „V. Alecsandri”; Nicolae Dabija, poet, D.H.C. al UTM, membru cor. al Academiei de Științe a Moldovei; Cezar Oprișan, prof., decan, Universitatea Tehnică „Gh. Asachi” Iași; Mihai Tun, ex primar (timp de 36 de ani) al comunei Cucuteni. Deosebit de*

Simpozionul Cucuteni 5000 REDIVIVUS, ediția a IX^a (Chișinău, 24.10.2014).

emoționante au fost cuvintele de salut ale prof. L. Cantemir, prof. R. Munteanu, Gh. Popa, prof. V. Puiu, acad. N. Dabija, prof. C. Oprișan, primarului de Cucuteni M. Tun ș.a., care au menționat rolul deosebit de important al Universității Tehnice a Moldovei în această nobilă misiune de cunoaștere a trecutului Neamului. Comunicările ținute în plen au fost axate pe probleme de istoria tehnicii și unitatea Europei (prof. A. Herlea), descifrarea enigmaticelor tăblițe de la Tărtăria (prof. V. Ungureanu), istoria frumoaselor porți de lemn din Bucovina privite drept porți ale sufletului (V. Puiu).

În finalul primei zile în cadrul Simpozionului Senatul a acordat titlul onorific de D.H.C. primului președinte al Republicii Moldova dlui Mircea Snegur. Alegerea mediului cucutenian al Simpozionului pentru această importantă misiune a fost deosebit de semnificativă: activitatea primului președinte se încadrează în istoria mai recentă a acestei așchii de popor cu rădăcini adânci cucuteniene.

Ziua a doua a continuat cu vizita Muzeului Tehnicii în aer liber al Universității Tehnice a Moldovei (despre care mai mulți participanți au spus că ar fi unic în felul

Simpozionul Cucuteni 5000 REDIVIVUS, ediția a IX^a (Chișinău, 25.10.2014).

său printre universitățile din România), amplasat în parcul din sectorul Râșcani, cunoscuta spirală din istoria dezvoltării tehnicii, constituită din sculpturi în piatră ale celor mai marcante invenții și inventatori. În lucrările pe secțiuni deosebit de interesantă a fost comunicarea „Porțile satului – porțile sufletului” (autor: Tudose C.), prezentarea unei valoroase monografii și a unei machete sculptate în lemn de autor. Localitatea Cașin (de unde este autorul) a fost aleasă drept obiectiv turistic de vizită la ediția Simpozionului din anul viitor. Un interes aparte a prezentat comunicarea „Emil

Simpozionul Cucuteni 5000 REDIVIVUS, ediția a IX^a (Chișinău, 25.10.2014).

Racoviță și urmașii lui. Spre Polul Sud” (autor: prof. P. Manea, Cluj Napoca), care este o încercare de a ne cunoaște mai bine înaintașii deseori puși în valoare de străini și neglijați de ai săi.

Ziua a doua a culminat cu o frumoasă excursie la Orheiul Vechi, unde oaspeții au vizitat cunoscuta biserică săpată în piatră, Casa Țărănească cu toate atributele unei vechi gospodării țărănești. O mare surpriză pentru oaspeți au fost minunatele cântece folc interpretate de irepetabilul Marcel Zgherea – un adevărat Tudor Gheorghe al Basarabiei. Sentimentalele cântece ale Maestrului au atins coardele sensibile ale majorității participanților și, în mod special, ale doamnei Herlea de la Paris (franțuzoaică de origine, căreia i-au dat lacrimile!), inimoșilor prof. L. Sofonea de la Sibiu, V. Puiu de la Bacău, M. Pascovici de la București, C. Oprișan de la Iași, E. Stanciu și C. Ciupan de la Cluj Napoca. „*O mențiune specială fac pentru vizita extrem de reușită a minunatului Orhei Vechi, pe care l-am vizitat și unde a fost fantastic! Rar mi s-a întâmplat în viața să mă simt atât de bine, din toate punctele de vedere*” a mărturisit după simpozion Mircea Pascovici, prof. dr.ing. de la Politehnica din București.

Ediția a 10^a (17-19.09.2015)

Ediția a 10^a a Simpozionului a fost organizată la un nivel înalt de Universitatea Tehnică „Gh. Asachi” din Iași, Universitatea „V. Alecsandri” și Academia de Științe Tehnice din România cu participarea meșterilor populari din s. Cașin, jud. Bacău. O frumoasă acțiune realizată în cadrul Simpozionului a avut loc între 15-16 august 2015

Simpozionul Cucuteni 5000 REDIVIVUS, ediția a X^a (Iași, 17.09.2015).

Simpozionul Cucuteni 5000 REDIVIVUS, ediția a X^a (Cașin, 14-15.08.2015).

în c. Cașin, jud. Bacău cu genericul „Obârșia Mioriței”. La eveniment a participat un grup din Republica Moldova în frunte cu rectorul Universității Tehnice a Moldovei,

acad. Ion Bostan, poetul academician Nicolae Dabija, reductabilul ansamblu folcloric de la Costești „Haiducii” condus de maestrul Tudor Grigoriță ș.a. Deosebit de emoționantă a fost comunicarea dlui N. Dabija „Pe urmele Mioriței”. În cadrul evenimentului a fost sfințit monumentul „Obârșia Mioriței” instalat în Poiana Zboina din munții Vrancei, singurul loc unde se întâlnesc ținuturile celor trei personaje ale „Mioriței”: Moldova, Muntenia și Ardealul. Pentru prima oară în cadrul Simpozionului Cucuteni 5000 REDIVIVUS s-a desfășurat o acțiune cultural-științifică extraprogram. O altă acțiune extraprogram cu genericul „Sanctuarul vinului: tradiții vechi...” a fost organizată la Chișinău pe data de 12.09.2015. În cadrul acestei acțiuni

*Sanctuarul vinului: tradiții vechi
Simpozionul Cucuteni 5000 REDIVIVUS, ediția a X^a (Chișinău, 12.09.2015).*

s-a încercat reconstituirea procesului străvechi de facere a vinului, tradiții deja uitate. La strămoși exista o adevărată artă a facerii vinului.

Astfel la deschiderea ședinței Simpozionului de la Iași au fost prezentate ample comunicări de la cele două evenimente extraprogram. Frumosul eveniment de la Cașin

a pus amprenta asupra lucrărilor de la Iași. De această dată frumoasa odă a Mioriței interpretată de maestrul Marcel Zgherea a devenit imnul Simpozionului. De asemenea, pe lângă secțiunile tradiționale „Civilizația Cucuteni”, „Istoria artelor, tehnicii” a mai fost creată secțiunea „Obârșia Mioriței”, în cadrul căreia au fost prezentate comunicări foarte interesante: „Obârșia văzută dinspre Valea Cașinului” (C. Tudose, Cașin,

Simpozionul Cucuteni 5000 REDIVIVUS, ediția a X^a (Cucuteni, 19.09.2015).

Bacău); „Pe urmele Mioriței” (acad. N. Dabija); „Miorița-izvoare” și „Miorița – expresia cea mai înaltă a spiritualității românilor de pretutindeni” (prof. C. Macarie, Soveja, Bacău); „Balada „Miorița” – o cheie la codul genetic al Neamului” (prof. V. Dulgheru, Chișinău). Printre alte lucrări prezentate la Simpozion pot fi menționate: „Tăblițele de la Sinaia și moștenirea genetică a românilor” (prof. V. Ungureanu, Universitatea „V. Alecsandri”, Bacău); „Despre strămoșii noștri doar pietrele vorbesc” (prof. V. Dulgheru); „Muzeul „Arta Lemnului”. Sanctuar al unei străvechi civilizații a lemnului din Bucovina” (M. Zaharinciuc, prof. L. Cantemir ș.a.); „Simbolismul curgerii timpului în ornamentica tradițională românească” și „Năfrâmița tradițională românească – obiect important în ritualuri de traversare a marilor momente din viața omului” (A. Rusu, cercetător științific Institutul de științe ale Educației, membru al Academiei Artelor Tradiționale din România) ș.a.

Programul cultural a inclus vizita muzeului Cucuteni din c. Cucuteni, avândul drept ghid pe primarul de Cucuteni M. Tun și dna L. Mihuleac.